

Ajalugu

6. klassi ainekava

Muinasae	ja	vanaae
Muinasae		koostöö
Aeg ja ajaarvamine , muinas- ja vanaaja periodiseerimine Ajalugu ja ajalooallikad , kuidas allikmaterjale tõlgendada		
Muinasaja arengujärgud ja nende üldiseloostus. Kiviaja inimese tegevusalad. Põlluharimise algus, loomade kodustamine, käsitöö areng, metallide kasutuselevõtmine, Eesti muinasaja üldiseloostus, Pulli küla, Kunda. Muinasaeagsed mälestised – kalmed ja asulakohad – ning arheoloogilised leiud. Kodukoha inimasustus muinasajal.		tehnoloogiaõpetus: transpordivahendid
Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none">• kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid;• näitab kaardil ja põhjendab, miks ja millistes piirkondades sai alguse põlluharimine;• teab, missuguseid muudatusi ühiskonnaelus tõi kaasa metallide kasutusele võtmine;• seletab ja kasutab kontekstis mõisteid: <i>kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg, varanduslik ebavõrdsus, sugukond, hõim</i>;• teab ning näitab kaardil Eesti ja kodukoha esimesi inimasustusalasid.		
Vanad	Idamaad	koostöö
Vanaaja sisu ja üldiseloostus Ajalised piirid. Looduslikud olud		matemaatika: esimesed mõtlejad ja saavutused matemaatilises maailmas
Vana-Egiptus Egiptuse riigikorraldus. Thutmosis III, Ramses II, Tutankhamon Eluolu. Religioon. Kultuurisaavutused		kunst: Egiptuse kunst
Mesopotaamia Sumerite linnriigid, leiutised: ratas, potikeder Hammurabi seadused Eluolu. Religioon. Kultuurisaavutused		
Iisraeli ja Juuda riik Ainujumala usk Vana Testament Kümme käsku		
Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none">• selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid, ning näitab kaardil Egiptust ja Mesopotaamiat;		

<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse, Mesopotaamia või Juuda riigi näitel; • tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi: meditsiin, matemaatika, astronoomia, kirjandus, kujutav kunst, Egiptuse püramiidid ja Babüloni rippaiad; teab, et esimesed kirjasüsteemid olid kiilkiri ja hieroglüüfkiri; • seletab mõisteid <i>linnriik, vaarao, muumia, sfinks, tempel, püramiid, preester, Vana Testament</i> 		
Vana-Kreeka		
Vanim kõrgkultuur Euroopas Kreeka loodus ja rahvastik Kreeta ja Mükeene kultuur		
Kreeka linnriigid Kreeka linnriigid. Ühiskonnakorraldus ja kasvatus Ateenas ning Spartas. Linnriikide nõrgenemine ja alistamine Makedooniale. Aleksander Suure sõjaretk ning maailmariigi tekkimine.		
Vana-Kreeka kultuur ja eluolu Eluolu ja mütoloogia. Olümpiamängud. Homerose kangelaseepika, ajalookirjutus, teater, kunst, arhitektuur, skulptuur, vaasimaal. Vana-Kreeka kultuuri tähtsus.		
Õpitulemused: <ul style="list-style-type: none"> • näitab kaardil Kreetat, Kreekat, Balkani poolsaart, Ateenat, Spartat. • teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreeta-Mükeene kultuurist; • kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni järgmistes valdkondades: kirjandus, teater, religioon, kunst, sport; • võrdleb Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust Ateena ja Sparta näitel; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid polis, rahvakoosolek, akropol, agora, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori, eepos, olümpiamängud, teater, tragöödia, komöödia, skulptuur, Trooja sõda, hellenid, tähestik. 		
Vana-Rooma		
Rooma riigi tekkimine, looduslikud olud Rooma linna tekkimine Kuningad Vabariigi algus		
Rooma vabariik , ühiskondlik korraldus Rooma võimu laienemine Vahemeremaades. Hannibal, Caesar. Vabariigi lõpp		
Rooma keisririik Ühiskondlik korraldus. Augustus Rooma impeerium ja selle lõhenemine		
Vana-Rooma kultuur ja eluolu Vana-Rooma kultuur, kunst ja arhitektuur, rahvas ja eluolu, avalikud mängud. Ristiusu teke, Uus Testament.		

Õpitulemused:

- näitab kaardil Apenniini poolsaart, Vahemerd, Kartaagot, Roomat, Konstantinooplit, Ida-Roomat ja Lääne-Roomat;
- teab Rooma riigi tekkelugu ning näitab kaardil Rooma riigi territooriumi ja selle laienemist;
- selgitab Rooma riigikorda eri aegadel;
- iseloomustab eluolu ja kultuuri Rooma riigis;
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid: *vabariik, foorum, kapitolium, Colosseum, patriits, plebei, konsul, senat, rahvatribuun, orjandus, amfiteater, gladiaator, leegion, kodusõda, kristlus, piibel, Rooma õigus, provints, Ida-Rooma, Lääne-Rooma, Kartaago, Konstantinoopol, ladina keel.*

Kolmanda kooliastme õpitulemused

Põhikooli lõpetaja:

- kirjeldab ajaloo põhietappe näidete kaudu;
- mõistab eri ajastute kultuuripanust ning iseloomustab tähtsamaid ajaloosündmusi, isikuid ja kultuurinähtusi;
- võrdleb ajaloosündmusi ja -nähtusi, leiab sarnasusi ja erinevusi, toob esile põhjusi ja tagajärgi, arutleb märksõnade/küsimuste toel, kujundab oma seisukoha ning põhjendab seda nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- teab Eesti ühiskonna arengujärke ja tähtsamaid ajaloosündmusi, seostab kodukoha, Eesti ja Euroopa ajalugu maailma ajalooga ning saab aru, et ajaloosündmusi võib tõlgendada mitmeti;
- töötab mitmesuguste ajalooallikatega, kommenteerib ja hindab neid kriitiliselt;
- otsib, analüüsib ja kasutab ajalooinfot, koostab kava ja mõistekaarti, ajalooreferaati ja lühiuurimust, esitleb seda suuliselt ja kirjalikult ning IKT vahendeid kasutades;
- töötab kaardiga ja koostab lihtsamaid skeeme;
- oskab asetada end minevikus elanud inimese olukorda ja mõistab nii ametite kui ka töö sisu muutumist ajas;
- mõistab ajalooteadmiste vajalikkust igapäevaelus ning teab ajalooga seotud erialade õppimise võimalusi.